Vilh. Andersen

Maskarade

Komisk Opera i tre Akter

Gyldendalske Boghandel
Nordisk Forlag
Kjøbenhavn og Kristiania
1906

Maskarade

Vilh. Andersen

Maskarade

Komisk Opera i tre Akter

Gyldendalske Boghandel
Nordisk Forlag
København og Kristiania
1906

H. H. Thieles Bogtrykkeri

Til

Olaf Poulsen.

Samme Karl spiller ogsaa stærkt
paa Instrumenter.

Holberg: Maskarade,
Act. II, Scen. 3.

Perſonerne

Jeronimus, Borger i København.
Magdelone, hans Huſtru.
Leander, hans Søn.
Henrik, Leanders Tjener.
Arv, Gaardskarl.
Leonard, fra Slagelſe.
Leonora, hans Datter.
Pernille, Leonoras Kammerpige.
En Vægter.
En Vagtmeſter.
En Mand, der ſælger Maſker.
En Magiſter.
En Dreng, der ſælger Blomſter.
Meſteren for Maſkeraderne, ſom er en af Aktørerne ved den danſke Skueplads.
Danſemeſteren.
Hans Kæreſte.
Studenter, Officerer, unge Piger, maſkerede Perſoner af begge Køn.

Stedet: København. Tiden: Foraaret 1723.

Digitized by the Internet Archive
in 2013

http://archive.org/details/maskaradekomisko00ande2

Første Akt

En Stue i Jeronimus' Hus

Første Scene

Leander og Henrik sovende, hver i sin Alkove

Henrik snorker

Leander vaagner, sætter sig paa Sengekanten, gaber

Aa ja, ja, ja, ja!
U ha,
Mit arme Hoved!
Gud ved, hvor længe jeg i Dag har sovet?

En Klokke slaar fem

Forskrækket Fem!
Henrik, kom frem, kom frem!
Klokken er fem!

Henrik i Søvne

Saa er det altfor tiligt at gaa hjem.

Leander

Det Asen!
Der ligger han i hele Maskestadsen
Og sover, ret saa fast han orker.
Hør, hvor han snorker!

Vil rejse sig, men opgiver det

Min Gud! jeg gider ikke rørt et Lem.
Stærkt Henrik! Kom frem!
Meget stærkt Henrik!

Henrik

Ja vel, Mamſel!
Frem paa Gulvet i Søvne Spil op Kotillonen. Lytter
Det er ikke den! — Lytter igen Ja, der er Tonen.
Nynner og danſer i Søvne

Leander

Han er gal! Han er danſe-gal!
Er du fra Sanſen, Karl?

Henrik gaar efter Lyden

Mamſel! En Menuet?

Leander giver ham et Grefigen

Monſieur! En Sufflet.

Henrik vaagner

Leander

Det var ret!
Saadan en Piruet
Klarer dit Aandedræt,
Gør dig vaagen, kvik og let.
Nu adræt!
Hent mig min Slobrok!

Henrik gnikker ſine Øjne

Leander

Lad det ſke i en Haſt.

Henrik ud

Leander

Se, hvor bag min Vindveslem
Aftenſolen pibler frem!
Hvilken kuriøs Kontraſt!
Som et muntert Øjekaſt,
Skælmſk, paa Klem,
Skotter den hen til min Seng.

Henrik ind, med Slobrokken, i Lakajfrakke
Hvad er Klokken, Herre?

Leander
Fem.

Henrik
Om Morgnen, Herre?

Leander
Nej, om Aftnen, Dreng!

Henrik
I spøger, Herre. Men jer Spøg er slem.

Leander aabner Skodderne
Se selv, du Søvnetryne.

Henrik holder sig for Øjnene
Herre! Hov!
— Jeg synes ogsaa, jeg er noget flov.

Leander
Da bliver du dog snydt for Middagsmaden,
Til Kl. 8 maa vi være klar til Maskaraden.

Henrik
Ak, er det sandt? Skal vi derhen igen?
Jeg giver alle Aarets Middagsmader
For en af Grønnegades Maskarader.
Men —
Hvad siger Jeres Fader!

Leander
Ak, Henrik!

Henrik
Herre!

Leander

Jeg er forlibt!

Henrik

Desbedre!

Leander

Nej, desværre!

Henrik

Hvad nu? Da Jeres Fader netop vil bortgifte Jer,
Er det jo Jeres Pligt just at forlifte Jer.

Leander

Se denne Ring! Og hør saa, hvad der hændte.
I Gaar — det var kort, før Danſen endte —
Traf jeg en Dame, ſom jeg ikke kendte.
Vi bytted Ringe med hinanden.
Og — ak! — den Pige, jeg har Ringe ſkiftet med,
Er ikke den, min Far vil ha mig giftet med.

Henrik

Det var ſom Fanden!

Leander

Jeg har jo aldrig ſet Hr. Leonards Datter.
Men jeg har ſet — o, Henrik! mon du fatter,
Hvad Kærlighed er for en ſælſom Ting?
Du ſøde Ring! kyſſer den

Henrik afſides

Han gaar i Taaget!
søjt Jo, Kærlighed, det er — det er — en Ting —
Som — jeg vil ſige — Snue eller Sting,
Det er et Intet, ſkønt det ſynes noget.

Leander

Nej, Henrik! Kærlighed er Noget,
Som — ſom —

Henrik

Naa, Herre! ud med Sproget!

Leander

Som man aldeles ikke kan begribe.

Henrik

Aa jo, ſaa meget kan jeg dog forſtaa,
At den har bragt Jer i en bandſat Knibe.
Ved Herren vel, hvad her vil følge paa?

Leander

Ak, Henrik!

Henrik

Herre! Er I fra Forſtanden?
I har lovet Jer til en og forlovet Jer med en anden.

Leander

Men Henrik dog!

Henrik

Vil Herren ej forſmaa,
Saa ſkal jeg viſe, hvordan det vil gaa,
Ved et Par udtryksfulde Fagter
I tre ſmaa Akter.

Agerer

Først kommer, fæl og fus,
Monſieur Jeronimus:
„Tvi dig, du ſulten Lus!
Du, ſom i Dus og Sus
Øder din Faders Krus
Paa en gemen Kantus-
Se, ſom du i en Rus

Traf paa et Jomfruhus
Hos Madam Dus."

Frem træ̊r Hr. Leonard
Med gravitetiſk Art:
„I har forſet Jer ſvart!
Tænke ſig: i ſlig Fart
Løbe fra Kant og klart,
Tinglæſt og aabenbart!
Sligt er dog alt for rart!
Kan I faa det forſvart?
Vi ſkal det prøve ſnart.
Intet er ſpart."

Saa kommer nok ſaa net
Jomfruen (med Falſet):
„Pappa! O, ſig mig det!
Er jeg da gjort ſaa ſlet
Vanſkabt og incomplet,
At han kan have Ret
Til at ſlaa op med et?
Se denne Taareplet
Her paa mit Toilet!
Har jeg forgæves grædt?
Pappa, o ſig mig det!"

Saa er jeg Tamperret:
„Rector Magnificus
Og Professoribus
Render for Ret:

Saaſom og efterſom
Seigneur Leander, ſom
Under den tredvte Marts
Tilſkrev Hr. Leonards
Datter om Ægtepagt,
For Consistorium
Intet har forebragt,
Hvorved en ſlig Kontrakt
Kan ſættes ud af Magt,
Saa er vor Dom:
At Matrimonium
Inden tre Ugers Rum,
Fra denne Dom er ſagt,
Bliver tilendebragt.
Hvis ikke, ſkal med Magt
Indſtævnte blive lagt
Under Arreſt og Vagt.
I Consistorium,
Datum ut supra."

Bum!

Herre! I ſtaar ſaa ſtum!

Leander

Henrik! Hvor du er dum!
Lad hundred Gange hundred Gange den Beſværlighed,
Som din Komødie kan foretegne,
Ned paa mig regne:
Jeg ſkal ej ſegne,
Ja, ſelv i Døden ſkal jeg ikke blegne,
Jeg vandrer i et Lys af Herlighed.
— Saadan er Kærlighed.

Henrik

Ja, det er noget, som jeg ej begriber.
Men hvordan det saa niber eller kniber,
Paa Maskaraden maa vi da igen.

Leander

Paa Maskaraden venter hun sin Ven.

Henrik

Ja, jeg har ogsaa lovet mig derhen,
Jeg ventes ogsaa — af en hel Kohorte.

Leander

Af hvilke Sorte?

Henrik

Ej, Herre! af de fine.
Bormesters Stine
(Hun er saa smuk, endskønt hun har en Vorte);
Else Skoleholders Dorte;
Item: Per Salemagers Trine
(Nej, det er sandt, hun bliver borte,
Hun har forlovet sig med en Bierfidler);
Item: diverse andre, der lever af deres Midler.

Leander

Ja, det er sandt! Det sidste er fornemme.

Henrik

Tys, der er Fruen!

Anden Scene

De forrige. Magdelone

Magdelone

Er der nogen hjemme?
Min hjerte Søn! Hvordan gik Maskaraden?

Leander

Saa Mamma ved —

Magdelone

Jeg hørte det paa Gaden.
Kan gamle Koner ogſaa komme der?

Leander

Ja, der er Indgang for enhver.

Magdelone

Ifald det Ord, min Søn, kan ſtaa til Troende,
Saa kender jeg en ſaadan gammel Kone,
Som endnu ej har ſlidt ſit Danſelær af Skoene.

Leander

Og denne gamle Kone?

Magdelone

Er —

Henrik afſides

I, du hellige Abelone!

Leander

Er —?

Magdelone

Din Moder, Magdelone.

Leander

Se, ſe! Men, med Forlov, kan Mamma danſe?

Magdelone

Om jeg kan danſe?
Jeg kunde ſvare dig med en
Romanſe
Synger og danſer tillige

En Cinquepas, en Galliard,
Den har jeg lært at træde,
Og lader ſe min Kunſt og Art,
I andre ſkulle kvæde.

Leander og Henrik afsides
Hun lader se sin Kunst og Art,
Det er baade til at le og græde!

Magdelone
Da jeg var ung, var Dans min største Glæde.
figurerer og synger
En Polskdans var mig ingenting,
I Ungersk hvirvled jeg omkring,
En Skotsk jeg skar med Skørters Sving
Og Hop à la campagne.
Men frem for alt jeg traadte let
En Rigaudon, en Menuet,
En Contretemps, en Passepied,
Og skal det være, kan jeg
Endnu Folie d'Espagne.

Leonard og Henrik afsides
Se her Folie d'Espagne!

Magdelone figurerer
Folie d'Espagne med din Fod
Skal spilles, som du triner
Til Skriftestol at gøre Bod
Med gravitetske Miner.
Men skønt den dølger stolt sit Mod
Bag Ærbarheds Gardiner,
Den røber dog et heftigt Blod
Og Kærlighedens Piner.

Leander og Henrik afsides
Ha, ha! Ha, ha! den Spas er god.
Hun tripper og hun triner
Og slaar paa Tromme med sin Fod,
Mens vi staar her og hviner.

Henrik

Ak, gode Frue! Nok en Folie!

Magdelone sætter sig i Positur

Folie d'Espagne —

Henrik ude af sig selv

Ak, du dejlige Folie!

Tredje Scene

De forrige. Jeronimus

Jeronimus der er kommet ind under Dansen

Kan I være rolige?
Hvad er her for Rommers? Holder I Juleſtue?
Se, ſe! Min højærbare Frue!
Det var en artig Scene!
Hun har jo ondt i Hodet,
Ej ſandt? og maatte derfor ligge ene?
Saa vidt ſom jeg forſtod'et
Af Hendes liderlige Tremulanter —

Leander

Min hjerte Far!

Jeronimus

Hold Mund, Leander! —
Saa lider Hun af Hidſighed i Blodet —

Magdelone

Ak ja, min hjerte Mand! det kribler og det prikker mig.

Jeronimus

Ja viſt, ja. Lyſten ſtikker dig.
Saa gaa paa Gaden ud, parat for Hvermand.
Men der er andet Raad. Til Henrik Spring flux til Meſter Herman

Og bed ham komme hid med Sneppert og Lancet.
Saaledes kan man let kurere den Menuet.

Magdelone ængstelig

Min hjerte Husbond! Det er allerede ovre.

Jeronimus

Se, se! I tror maaske, jeg ikke ved
Med Eders Anslag fuld Besked?
Jo, jo, Godtfolk! Jeronimus er klogere.
Med disse tvende dyderige Svogre
Min Kone vil i Nat — blev I lidt flade? —
Paa Ma-ska-ra-de!!
Men det skal blive Løgn!
I dette Døgn
Skal ingen af Jer sætte Fod paa Gade.
Til Magdelone Gaa paa sit Kammer!

Magdelone

Hjerte Husbond!

Jeronimus

Ti — og gaa!

Magdelone ud

Jeronimus

Haa, haa!
Og nu til Ham, Mosjø! Hvad Udsigt gav Ham saa
Hans vordende Svigerfar, Hr. Leonard.

Leander tier

Jeronimus

Naa, fik Han alting klart?

Leander tier

Jeronimus

Nu, svar mig dog — og snart.

Leander falder paa Knæ

Jeronimus

Hvad er der nu paa Færde.

Leander

O mon très cher père!

Jeronimus

Hjælp Gud! Han taler Fransk! Saa er der ondt i Gærde.

Leander

O Fader, Fader kære!

Jeronimus

Her hjælper ingen kære Fader eller Mor.
Sig frem!

Leander tier

Jeronimus

Han mæler ej et Ord!
Til Henrik Men du da!

Henrik falder paa Knæ

Jeronimus

Saa, nu dratter han bardus.
Saa tal!

Henrik

Ak, Hr. Jeronimus.

Jeronimus

Saa tal! Er Pokker løs i dette Hus?

Henrik

Ak Hr. Jeronime!

Jeronimus

Saa skal du ogsaa ske
En Ufærd, Dreng!

Henrik stammer

Ak Herre Je= Je= Je= —

Jeronimus

Svar nu, naar du blir spurgt!
Hvad ondt har I da gjort?

Henrik

Vi-vi-vi har intet gjort,
Grædende Men vi ve-ve-vil bare gøre det.

Jeronimus

For Satan! lad mig høre det!

Henrik

Af Hr. Jeronimus! lad Hr. Leander.

Jeronimus med Stokken

Nu skal det være nok med denne Vrævlen.

Henrik

Af Hr. Jeronimus, Hr. Le-Leander —

Jeronimus

Ingen Evlen!

Henrik

Af, Hr. Jeronimus, Hr. Leander gir Hr. Leonards
Datter Standser

Jeronimus

— — — gir Hr. Leonards Datter?

Henrik grædende

Døden og Djævlen!
rejser sig, meget hurtigt
For han er bleven forlift i en anden Jomfru i
Gaar Aftes paa Maskaraden.

Jeronimus

Paa Maskaraden!
Paa Maskaraden!
Langsomt Ja, der er Skaden!
Til Henrik Gaa ud! Til Leander Gaa ind!

Fjerde Scene

Jeronimus alene

Jeronimus

Det Satans Spind!
Fra den Tid de begyndte Maskaraden
I det Komødiehus, der ligger der og glor
Mig op i Næsen paa den anden Side Gaden,
Er der vendt op ned paa hele Staden,
Og Drik og Dobbel, Spil og Hor,
Trods, Vold og Mord
Som Svampe gror,
En Helveds-Flor! —
Og nu Hr. Leonard, som tror,
Jeg er en Mand, der holder Ord,
Og kommer hid om lidt! Himmel og Jord!
Gid Fanden havde dette Abekor.
Ak, hvilke Tider! hvilke Lader!
Jeg ulykkelige Fader!
Disse Maskarader! Aria

I

Fordum var her Fred paa Gaden,
Førend Vægtren raabte ni,
Slukt var Lyset, lukt var Laden,
Aftengrøden røg i Staden,
Godtfolk gik fra Aftensmaden
Fredeligt i Hi.
Ingen Te og Sukkerlade,
Intet Kaffekompagni:
Maskarade, Maskarade!
Freden er forbi.

2

Fordum stod den sikre Stige:
Husbond, Madmor — Husets Søn,
Datter — Svend og Dreng og Pige.
Til at rokke den og vige
Fra den Vej til Himmerige
Hjalp ej Løn, ej Bøn.
Ingen Ungdom kom for Skade,
Spurgte først, „hvad Far vil sige".
Maskarade! Maskarade!
Nu er alle lige.

Sætter sig og grunder

Frisk Mod, Jeronimus! det driver over.

Femte Scene

Jeronimus. Henrik

Henrik mælder, meget fræk

Hr. Leonard, Herrens tilkommende Svoger. ud

Sjette Scene

Jeronimus. Leonard

Leonard meget skamfuld

Monsieur Jeronimus!

Jeronimus ligeledes

Monseigneur Leonard!

afsides Hvor skal jeg faa det sagt?

Leonard afsides

Hvor faar jeg det forklart?

Høit Jeg kommer for en Sag —

Jeronimus afsides

Monstro han ved det alt?

Leonard

Jeg kommer for en Sag —

Jeronimus

Min Søn har Jer fortalt?

Leonard

Jeg kommer for en Sag, som gaar os begge an.

Jeronimus afsides

Han ved det! Hold nu Stand og te dig som en Mand!

Leonard

Min Datter er forrykt —

Jeronimus

Min Søn er desperat —

Leonard

Saa ilter som en Hex —

Jeronimus

Saa vild som en Crabat.

Leonard

Min Sorg er uden Maal —

Jeronimus

Min Skam er aabenbar,
Da han dog er min Søn.

Leonard

Da jeg er hendes Far.

Falder paa Knæ Her ligger jeg.

Jeronimus ligesaa

Og jeg. Ak væ, mit ene Knæ!

Leonard

Kald mig et Klokkefaar!

Jeronimus

Kald mig et Erkefæ!

Leonard grædende

Ak, Hr. Jeronimus.

Jeronimus ligesaa

Ak, Monsieur Leonard.

Afsides Hvor sigter dette hen?

Leonard afsides

Mit Hjerte revner snart.

Sejt Gid hun faa Skam, den Mær!

Jeronimus

Monsieur! Skammen er her.

Min Søn har brudt sit Ord.

Leonard

Min Datter har brudt sit.

Jeronimus

Hvad nu?

Leonard

Vist saa.

Jeronimus

Monsieur!

Leonard

Monsieur!

Begge

Saa er vi kvit.

Leonard

Jeg rejser mig igen.

Jeronimus

Saa ſtaar jeg atter op.
Hi-iv! min ſtive Krop!

Leonard rækker ham Haanden

Hop-op! Vi ſlutter Trop!

Begge

Top!

Jeronimus

Jer Datter trodſer Jer? Naar fik hun denne Trods?

Leonard

Paa Maſkaraden i Gaar —

Jeronimus

Det er ligeſaa hos os.

Leonard

Forelſked hun ſig i en Karl og vil profos
Nu giftes med ham.

Jeronimus

Det er ligeſaa hos os.
Men — quos nos!
Svoger forſtaar Latin?

Leonard

Jo viſt. Jo, vi ſkal lære dem.

Jeronimus

Og vil de ej ſom vi —

Leander

Saa ſkal vi baſtenere dem.

Begge

En Fader ſkulde ej bedømme { Sønnens / Datterens } Tarv.

Jeronimus raaber

Arv!

Begge

Naar har man Mage hørt!

Jeronimus

Hvor blir han af, den Skarv!

raaber Arv! — Arv! — Arv!

Syvende Scene

De forrige. Arv

Arv

Her er jeg Husbond. — Se, god Dag, Monsør.

Jeronimus

Vil du la Kokkepigen gaa, din Klør!

Arv

Vel, Hr. Jeronimus!

Jeronimus

Hør, Arv! du skal gaa Vagt —

Arv

Vel, Hr. Jeronimus!

Jeronimus

Hør først, hvad der blir sagt. —
I Nat ved Porten. Vil der nogen ud,
Saa skrig Gevalt. Hvis ej, saa gælder det din Hud.

Arv

Vel, Hr. Jeronimus! Afsides Han er i ond Humør.

Jeronimus

Det er en Stud!
Til Henrik Kom ind! Til Leander Kom ud!

Ottende Scene

De forrige. Leander. Henrik.

Jeronimus

Der er Hr. Leonard. — Nu blev de flade! —
Hvad vilde I paa den fordømte Maskarade?
Til Leander Forklar dig, du!

Leander tier

Jeronimus

Du!
Forsvar dig!

Leander tier

Jeronimus

Bæ!
Han staar jo som et Fæ.

Henrik

Om Herren vil tillade —

Jeronimus

Hvad nu, din Sprade?

Leonard

Min hjerte Svoger, lad os høre hans Parade!

Henrik

Vi blev forført, Monsieur Jeronimus, at gaa paa Maskarade
Af en halvgammel Karl fra Frankfurt am Main eller an der Oder
Han kunde 24 Sprog — ej iberegnet Sproget i de Nye Boder,
Som han taler perfekt —

Jeronimus

Det gør jeg ogsaa, Knægt.

Henrik

Nemlig: Lybſk, Tyſk, Jyſk, Ryſk, Polſk, Flamiſk.

Jeronimus

Min Stok!

Henrik

Og Meſopotamiſk.

Jeronimus

Min Stok! Hvor er min Stok?

Henrik

Jeg tror ganſke beſtemt, det var en Studenter.
Samme Karl ſpiller ogſaa ſtærkt paa Inſtrumenter.

Jeronimus

Nu er det nok!
Denne Stok ſpiller ogſaa ſtærkt paa Inſtrumenter.
Jeg tror, jeg kunde ſlaa den Knægt ihjel.

Henrik

Og ærlig talt, Monſieur Jeronimus! vi var gaaet der alligevel.

Stigende I dette Land,
Hvor Solſkin er ſaa kummerligt beſkaaret,
At det er mørkt de elve Maaneder af Aaret,
Hvor Taagen er vor Himmel,
Og Lyſet kun en Strimmel,
Og hvor vi ſjaſker om i Slud og Vand,
Vi døde vel til ſidſt af Mug og Skimmel,
Ifald vi ej, ſom Tusſerne i Kæret,
Imellem letted os i Været
Og fangede et lille Glimt af Solen
Paa Kjolen.
I dette Land, I viſeſte blandt Fædre!
Hvad kan en ung Kavaller vel gøre bedre

End glemme for en Stund den Sump, hvori vi vade,
Og gøre Hjertet lyst og Himlen mild
Ved sig at bade
I den Kaskade
Af Dans og Sang og Spil og Lys og Ild,
Som hedder Maskarade.

Jeronimus maaber

Leonard

En Kavaller! lad gaa! jeg selv er ingen Hader
Af smukke Asembleer og Maskarader —
Forstaa mig vel: de pænere.
Men disse Kisselinke-Retirader,
Hvor Folk gaar ind fra Torve og fra Gader!
Du gaar jo selv derind — det gør ej andre Tjenere.

Henrik

Pro primo: gaar jeg der paa Embedsvegne.
De andre, udenfor, som fryser, til de blegne,
Faar Febergys og Klaprekæfter
Og maa i Svedekur for at faa Kræfter.
Jeg derimod — jeg lar det sne og regne,
Jeg danser, naar jeg gaar, og danser Dagen efter.
Og pro secundo —

Jeronimus

Jeg er færdig ved at segne
Af denne Knægts Lakaj-Prokurator-Pasiar
Og „Klaprekæfter"!

Leonard

Mig synes, at han ej saa megen Uret har.

Henrik

Og pro secundo gaar jeg der paa egne Vegne.

Aria

1

Vi fødes i Armod, vi svøbes i Suit,
Vi trives af Savn og af Suk.
Saa kommer en Mester med Ris i sin Pult,
Det hagler med Haan og med Hug.

2

Vi vokser og kommer til Alder og Skel,
Og Aaret løber os fuldt;
Vi slider og slæber og gør os til Træl
For ikke at dø af Sult.

3

Da hvirvler det brogede Masketog
Med Frihed og Lighed af Sted,
Med den rigeste Drot og det fattigste Drog —
Hvad Under, om vi vil med?

4

Du, som fryser derude, kom ind og vær Gæst!
Her er Glemsel for Nød og Fortræd.
Ak, kunde jeg køre Alverden paa Fest
Og ta Kusken og Hestene med!

Jeronimus

Hold Munden lukket!
Man skulde tænke, Drengen var forbandet.
Det er jo hverken hugget eller stukket. —
Men nu til noget andet!
Til Leander Der staar Hr. Leonard! Gør nu din Uret god!

Leander knæler

Jeg beder om Pardon og falder ham for Fod.

Henrik ligesaa

Jeg ligesaa! Ak, gid jeg med mit Hjerteblod —

Jeronimus

Hold Munden i! — Og gentag, hvad jeg foreskriver.
„Idet jeg beder, at Hr. Leonard tilgiver" —

Leander og Henrik

„Idet jeg beder, at Hr. Leonard tilgiver" —

Jeronimus

„Den Tort, som jeg har gjort famler og som at —
som at — som at" —

Leander og Henrik

„Den Tort, som jeg har gjort, og somma, somma,
somma" —

Henrik

Herren glemte Komma.

Jeronimus

„Og som jeg haaber, at mig ej tilregnet bliver" —

Leander og Henrik

„Og som jeg haaber, at mig ej tilregnet bliver" —

Jeronimus

„Begrundet paa min megen Uforstand og Ung-
dom" —

Leander og Henrik

„Begrundet paa min megen Uforstand og Ung-
dom" —

Henrik

Punktum!

Jeronimus

„Jeg lover, at jeg vil i Morgen Kl. 3 —"

Henrik

Slæt?

Jeronimus urokkelig

Slæt.

Leander og Henrik

„Jeg lover, at jeg vil i Morgen Kl. 3

Slæt".

Jeronimus

„Hans Datter ægte —"

Leander rejser sig

Det skal aldrig ske!

Henrik ligeledes

Det skal i Evighed ej ske!

Jeronimus

Nej, vil man se!

Hvem vil forhindre det?

Leander

Det vil jeg.

Henrik

Ja, det vil vi.

Jeronimus

Det vil I?

Leander og Henrik

Ja, det vil vi!

Arv afsides

Hi, hi! Hi, hi!

Det blir et farligt Skænderi.

Jeronimus

Nu vel, vi faar at se, hvem der kan bedst.

Men for det første har I nu Arrest.

I Aften gaar I ej paa Maskarade.

Leander og Henrik

Vi vil i Aften gaa paa Maskarade.

Jeronimus

I vil?

Jeronimus, Leonard og Arv

I / De } vil?

Leander og Henrik

Vi vil.

Jeronimus

I kan det ej.

Jeronimus, Leonard og Arv

I / De } kan det ej.

Leander

Jo, han og jeg —

Henrik

Og han og jeg —

Leander

Og jeg og han —

Henrik

Og jeg og han —

Jeronimus

I ej det kan.

Jeronimus, Leonard og Arv

I / De } ej det kan.

Leander og Henrik

Vi kan.

Jeronimus

Ja, kom kun an!

Leonard
Kan det gaa an?
Arv
Nu gaar det an!

Leander og Henrik
Vi ſkal.

Jeronimus
I ſkal?

Jeronimus, Leonard og Arv
I / De ſkal?

Leander og Henrik
Vi ſkal deran.

Jeronimus
Ifald I kan.

Leander og Henrik
Jo, han og jeg
Gir os paa Vej.

Jeronimus, Leonard og Arv
De tar paa Vej.

Leander
Og jeg —

Henrik
Jeg med —

Leander og Henrik
Vi tar af Sted.

Jeronimus, Leonard og Arv
De tar af Sted.

Leander og Henrik
Vi tar af Sted.

Jeronimus
Prøv, om I tør.
Leander og Henrik
Vi tør.
Jeronimus
I tør?
Jeronimus, Leonard og Arv
I / De } tør?
Leander og Henrik
Vi tør det godt.
Jeronimus
I gør den Spot?
Leander og Henrik
Ja, han og jeg,
Vi tør den Leg,
Og jeg — med ham —
Vi gør den Skam,
Fordi vi bør.
Jeronimus
I bør!?
Jeronimus, Leonard og Arv
I / De } bør!?
Leander og Henrik
Vi tør og bør.
Vi tør, fordi
Vi bør, og bør,
Fordi vi tør;

Thi vi, vi, vi
Er frels og fri,
Fordi vi gør
Det, som vi maa.
Vi maa.

Jeronimus
I maa?! Haa, haa!

Jeronimus, Leonard og Arv
I / De } maa?! Haa, haa!
Haa haa! Haa haa!

Leander og Henrik
Ja, han og jeg,
Vi maa den Vej.

Jeronimus
Ej, ej! Ej, ej!
Ej, ej! Ej, ej!

Leonard
Ej, ej! Ej, ej!

Arv
Hej, hej! Hej, hej!

Leander
Ja, jeg —

Henrik
Jeg med —

Leander og Henrik
Vi maa af Sted.

Jeronimus
Nu blir jeg vred.

Leander og Henrik
Af Sted! Af Sted! Af Sted! Af Sted!

Leonard afsides
Gid jeg var med!

Leander og Henrik
Vi vil og kan og skal og tør og bør og maa den Vej.

Jeronimus, Leonard og Arv
Nej, nej! Nej, nej! Nej, nej! Nej, nej! Nej, nej!
Nej, nej! Nej, nej!

Leander og Henrik
Vi vil og kan og skal og tør og bør og maa
i Aften gaa paa Maskarade!

Jeronimus
I hverken skal eller kan eller maa i Aften gaa
paa Maskarade.

Leander og Henrik; Jeronimus, Leonard og Arv
Vi vil og kan og skal og tør og bør og maa
I hverken skal eller kan eller maa
} i Aften gaa paa Maskarade.

Jeronimus
Med Laas og Slaa
Og Stang og Skraa
Jeg passer paa,
At I ej gaa
Paa Maskarade.

Leander og Henrik
Ej Laas og Slaa,
Ej Stang og Skraa
Kan passe paa,
At vi ej gaa

Jeronimus, Leonard og Arv
Med Laas og Slaa
Og Stang og Skraa
Vi passer paa,
At de ej gaa

Paa Maskarade.

Leander og Henrik
Vi vil ha Lov
At være glade.

Jeronimus, Leonard og Arv
I vil paa Sjov
Og paa Ballade.

Leander og Henrik
Vi vil ha Lov
At være glade.

Jeronimus, Leonard og Arv
I vil paa Sjov
Og paa Ballade.

Leander og Henrik
Vi vil ud! Vi vil ud! Vi vil ud!
Trods Storm og Slud,
Trods Herrebud,
Trods Lod og Krud,
Trods reven Hud,
Gaar vi vort Skud.
Vi vil ha Lov
At følge Glædens Stemme.

Jeronimus
Foruden Krud
Og Stik og Skud

Og Pandebrud
Og reven Hud,
Blot paa mit Bud,
Skal I faa Lov
At blive ſmukt herhjemme.

Leander og Henrik

Trods Storm og Slud,
Trods Herrebud,
Trods Lod og Krud,
Trods reven Hud,
Gaar vi vort Skud.
Vi vil ha Lov
At følge Glædens Stemme.

Jeronimus, Leonard og Arv

Foruden Krud
Og Stik og Skud
Og Pandebrud
Og reven Hud
Blot paa {mit / hans} Bud
Skal I faa Lov
At blive ſmukt herhjemme.

Leander og Henrik

Vi vil ud,
Vi vil ud,
Vi vil ud!
Vi vil ud
For at gaa
Paa Maſkarade!

Jeronimus, Leonard og Arv

Var Jer Hud,
Var Jer Hud,
Var Jer Hud!
Ja, Jer Hud
Skal I faa
Paa Maſkarade!

Leander og Henrik
Vi vil ud,
Vi vil ud,
Vi vil ud!
Vi vil ud
For at gaa
Paa Maskarade!

Jeronimus, Leonard og Arv
Var Jer Hud,
Var Jer Hud,
Var Jer Hud!
Ja, Jer Hud
Skal I faa

Leander og Henrik
O, du gyldne Maskarade,
Som gør alle Tanker glade,
Vi vil aldrig dig forlade,
Sjæl og Sanser skal vi bade
I din Glans, o Maskarade!
Gyldne Maskarade!

Jeronimus, Leonard og Arv
O, du slemme Maskarade,
Rigets Pest og Landets Skade,
Liderligheds Palisade,
Dig vi altid sky og hade
Alt dit Væsen, Maskarade!
Slemme Maskarade!

Leander og Henrik
O, du gyldne Maska-
rade,
Som gør alle Tanker
glade,

Jeronimus, Leonard og Arv
O, du slemme Maska-
rade,
Rigets Pest og Landets
Skade,

Vi vil aldrig dig forlade,
Sjæl og Sanser vil vi bade
I din Glans, o Maska-rade!
Gyldne Maskarade!

Liderligheds Paliſade,
Dig vi altid ſky og hade,
Alt dit Væſen, Maska-rade!
Slemme Maskarade!

Maskarade! ad libitum

Tæppet

Anden Akt

Gade. I Forgrunden til højre Jeronimus' Hus. I Baggrunden til venstre Komødiehuset festlig oplyst. I Forgrunden til venstre en Maskebod

---

Første Scene

Klokkeringning. En Vægter. Arv uden for Porten til Jeronimus' Gaard

Vægteren

Hov, Vægter! Klokken er slagen otte.

synger

Nu skrider Dagen under,
Og Natten vælder ud.
Bevar i Mørkets Stunder
Vort Hus, o milde Gud!
Det ringer nu til Vagt.
Gør Pligt og Bod,
Vær ved godt Mod,
Tag Tiden vel i Agt!

Til Arv Hvad gør Han her saa silde?

Arv

Min Husbond har mig sat,
Som Vægter her i Nat
Indtil i Morgen tille.

Vægteren

Da ynkes jeg, Brorlille!
Det blir fuld ond en Vagt
Og en beſværlig Time.
Mens Kirkeklokker kime,
Gaar Byſens Folk og ſtime.
Tag Han ſig vel i Agt!

Arv

Jeg tar mig vel i Agt.
Et Stykke af en Sime,
En gammel Koſtelime
Har her i Kors jeg lagt,
Saa har det ingen Magt.

Vægteren idet han gaar videre

Det ringer nu til Vagt.
Gør Pligt og Bod,
Vær ved godt Mod,
Tag Tiden vel i Agt,
Saa har det ingen Magt.

Arv

Ja, jeg er uforſagt.
Mod Haand og Fod
Og Ledemod
Har Troldtøj ingen Magt,
Hvor dette Kors er lagt.

Anden Scene

Arv. Senere Henrik

Arv

Nu jeg ſkal te'et,
Er jeg dog ikke rigtig driſtig ve'et.

Synger

„Op, min Sjæl! vær friſk til Mode.
Mørkets Magter kan ej ſkade
Den, ſom vil og gør det Gode" —

taler

„Den, ſom vil og gør det Gode?"
Aa, Fanden heller!
Det er da'tte den Slags Slikkeri, der tæller.

Han ſætter ſig paa Trappen

Aria

1

Mellem Kande, Krus og Potte,
Hvor i Røknet Rakler gløde,
Kan en fattig Karl ſig lotte
Og med Bergefiſk i Bløde,
Sødt og ſyltet, Flæſk og Fløde
Sine fultne Gummer gotte.
Om jeg maatte,
Gad jeg ſlikke mig til Døde.
Jeg er meget for det ſøde,
Jeg er ſlikken ſom en Rotte.

2

Mellem Kande, Krus og Potte
Smiler Anne mig i Møde,
Buttet ſom en Bergamotte,
Hendes Kinder æblerøde,
Hendes Arme dunebløde,
Hendes Smørhuls-Øjne ſkotte.
Om jeg maatte,
Gad jeg ſlikke mig til Døde.
Jeg er ſlikken ſom en Rotte,
Og du er en Sirupspotte.

Henrik ſom Spøgelſe, med grovt Mæle

Ha — a — a — a!

Arv skriger
A — a — a — a!

Henrik
Ha, ha!

Arv
A, a!

Henrik brøler
Ha!

Arv vræler
A!

Henrik
Nu skal du dø!

Arv
Ak, naadige Genganger!

Henrik
Det er paa Tiden, Helvede erlanger —

Arv
Velbyrdige, velædle Hr. Gespenst!

Henrik
— En af de fædeste af sine Fanger.

Arv
Ak, Eders underjordiske Excellents!

Henrik
Potz Slapperments!
Was Du hast misgethan, bekenn's.

Arv
Ak, højvelbaarne Død og Pestilens!
Jeg har ej gjort
Stort.

Henrik
Stort eller smaat — brøler bekend!

Arv

Men —

Henrik

Fort, fort!

Arv

Hr. Lucifer!
Jeg skal bekende alle mine Gerninger. —
Forgangen Uge stjal jeg en Sæk Mel.

Henrik

Naa!

Arv

En Stang Kanel.

Henrik

Naa!

Arv

En Vin-Kandel.

Henrik

Og saa?

Arv

For fjorten Dage siden stjal jeg en Dunk Mjød.

Henrik

Naa?

Arv

To af de store Kukkenbager-Brød.

Henrik

Naa?

Arv

Item: tre Stykker røget Kød.

Henrik

Og saa?

Arv

I Overgaars ſtjal jeg en Flaſke ægte Gammelrom,
(Som dog var tom).
Surtigt Saa er der ikke mere.

Henrik ſtrengt

Tænk dig om!

Arv

I Overgaars Nat ſtjal jeg — ſtandſer

Henrik vil trække af med ham

Kom, kom!

Arv grædende

I Overgaars Nat ſtjal jeg paa det ſøndre Loft
Kokkepigens Jomfrudom!

Henrik tager Dækket af ſig

Arv! eſtu mørkeræd, Tosſe!

Arv

Henrik! ſaa ſkal da oſſe —

Henrik

Arv! En Sæk Mel,
En Vin-Kandel,
En Flaſke Rom,
Og hvad derefter kom,
Og ſom iſær var groft —

Arv

Af, Henrik Ebeltoft!

Henrik meget indigneret

Tænk! paa det ſøndre Loft —!!

Arv

Henrik von Ebeltoft,
Du maa ej røbe mig.

Henrik

Nej, jeg vil købe dig!
Lar du os rolig løbe vores Vej,
Skal ingen af os røbe dig.
Top?

Arv

Top!
Nej, stop!
Hr. Jeronimus slaar mig ihjel.

Henrik

Kokkepigens —

Arv

Vel! vel!
I kan gaa, naar I vil.
Og Lykke til!

Henrik

God Nat, Arv! Sov sødt, som i Overgaars! ud

Arv

Gid Fanden lægge Pinde mer i Kaars!
Sparker til Kosteskaftet

Tredje Scene

Arv. En Flok Studenter paa Vej til Maskeraden

Studenter i Kapper og med Masker

I

Af Sted! Af Sted!
Nu er det Sværmetid

For Pallas' Uglefuld.
Kom med! Kom med!
Thi Aftenen er blid
Og Himlen ſtjernefuld.

2

Til Volds, til Volds
Gik vi Latiner før,
Da Svenſken banked paa.
Til Solds, til Solds,
Naar Hjernen løber tør,
Vi lige modigt gaa.

Nogle af Studenterne til Arv
Dit Fjols! Dit Fjols!
Fej for din egen Dør!
Hvad glaner du vel paa?

En Student
Bunde!

Studenterne ind i Komødiehuſet

Arv raaber efter dem
Saa rejs ad Helved til, I ſorte Hunde!

Fjerde Scene

Arv. En Flok Officerer paa Vej til Maſkeraden

Officerer

1

Gibt Plats! Gibt Plats!
Nu tag, du Borgermand,

Dit Kvindfolk vel i Agt.
Mein Schatz! Mein Schatz!
Was blickſt du mich ſo an?
Soldaten gaar paa Vagt.

2

Hurra! Hurra!
Thi Dagen er vor Drots,
Men Natten er vor egen.
Husſa! Husſa!
Enhver, ſom byder Trots,
Maa vige for vort Tegn.

Slaar paa Sablerne

Nogle af Officererne til Arv
Wer da? Wer da?
Og møder vi en Klots,
Vi ſparker den af Vejen.

En Officer
Hvad ſtaar Han her og hævler!

Officererne ind i Komødiehuſet

Arv efter dem
Drolen annamme Jer, I røde Dævler!

Femte Scene

Arv. En Flok unge Piger paa Vej til Maſkeraden

Unge Piger

1

Let paa Taa og Hus forbi!
Der gik de, og her er vi!

Maanen ſkinner, Mørket ſvinder, Natten blinder ej vor Sti.
Vejen er fri og aaben
For vore lette Vaaben,
Vejen ligger klar og fri
For det lette Kompagni.

2

Hjemme ſad vi længe nok,
Hvor, med Hagen paa ſin Stok,
Fader nikker ſmaat og drikker, Moder vrikker paa ſin Rok.
Godt, vi ſlap ud af Reden,
Langt bort fra Redſomheden!
Nu kan flagre frit vor Lok,
Nu vi danſe kan i Flok.
Danſer rundt om Arv
Hvad er dette for en Blok?
Lad ham ſnurre ſom en Rok!
Snurrer ham rundt
Nok! Ind i Komødiehuſet
Arv efter dem
O ve! O vok!
Saa far til Hekkenfeld, du Hexe-Flok!

Sjette Scene

Arv. Leonard, der er kommet ud af Jeronimus' Hus

Arv til venſtre
Godt jeg ſlap af den Fortræd!
Det var farligt, ſaa de ſled!

Leonard til højre
Der gad jeg nok være med,
Jeg maa paſſe paa mit Sned,

Der var en af dem, der Se at liſte mig af
vred Sted
Mig den ene Arm af Led. Med forſigtige Fjed.
Idet de møder hinanden, ſiger

Arv

Herren vil da ej med dem?

Leonard

Vær kun rolig. Jeg gaar hjem. Bort

Syvende Scene

Arv. Henrik. Straks efter Leander, med Maſke og i Kappe

Henrik

Herre! Herre! Kom kun frem!

Leander

Nu, Arv! er Poſten lyſtig?

Arv trækker paa det

Aa, jov.

Leander

Ja, gak ſaa trøſtig
Kun ind og ſov.
Vi gaar jo ej paa Rov.

Arv

Ja, men, Herre! med Forlov —

Henrik

Arv! Arv! Du huſker dog,
Hvis du tænker dig lidt om,
Kokkepigens —

Arv forstummer

Leander forbi ham

Henrik marcherende

En Flaske gammel Rom,
Kokkepigens — — — Bom=bomme=lom!

Leander midt paa Scenen

Se, Henrik! se, hvor Nat og Mørke knuger
Den gamle Gaard, hvor mine Fædre gik
Til Morgenbøn og Aften=Sang og =Drik!
Se, hvor de lukte Vindver Søvnen suger.

Vend dig saa om og se, med aabne Luger,
Det nye Hus med Glans i sine Blik!
Hør, hvor dets Vægge toner af Musik!
Se, Lyset vælder ud af alle Fuger!

Sov trygt, du gamle Gaard! sov sødt og rolig!
Luk for den ny Tid dine Øjne til,
Du gamle Sæculum, du Søvnens Bolig!

Hil dig, du nye Hus! hvor Folk forundret
Slog Øjet op til Fest og Skuespil,
Du klare, frie attende Aarhundred!

Dig vælger jeg, thi dig jeg hører til.

Begge

Dig vælger vi, thi dig vi hører til.

Ottende Scene

De forrige. Leonora og Pernille i Portechaiſe

Henrik peger paa Portechaiſen

Men, Herre, ſe! Som Venus ſteg af Havet,
Hvis jeg da huſker rigtig, hos de Græſke,
Sendes Jer her den nye Tid, begravet
I Hylſtret af den gamle — i en „Æſke".

Leander

Ja, Henrik, det er hende!
Det hvide Slør er Tegnet, jeg ſkal kende.

Hjælper Leonora, i Kaabe og med Maſke, ud af Portechaiſen og bærer hende ned i Forgrunden, Henrik gør ligeſaa med Pernille

Leander med Leonora paa Armen

Naar Hjertet brænder,
Hvad Lykken ſender,
Med egne Hænder
Du tager bedſt.
Og ingen Venner
Og nære Frænder
Skal ſtaa ſom Gæſt:
Hvor Elſkov byder til Bryllupsfeſt,
Er Svenden den, der er Pigen næſt.

Pernille paa Henriks Arme

Hyp, hyp, min Heſt!
Hvis du vil ha mig
Og holde af mig,
Værsgod, ſaa ta mig!
Bliv ellers fra mig!
Det paſſer bedſt.

Leander og Henrik

Stig ned, min Gæst!
Nu er det Fest!

Arv for sig

Paa den Maner gad jeg saa mare ogsaa være Hest.

Leonora glatter paa sin Kaabe

Monsieur! Min Herre!
Min Pigeære
Med samt (desværre!)
Den dybt indprentede Modestie,
De høje Dyder,
Som Kønnet pryder,
Mig strengt forbyder,
At jeg udtyder,
Hvor højt mig fryder
Hans Courtoisie.

Leander

Sig ej „Min Herre"
Og „Dyd" og „Ære",
Men sig blot: „Du"!
Da viger Skammen
I samme Nu,
Da brænder Flammen,
Da brister Hammen,
Og du er fri
Ved dette ene Ords Trylleri.
Sig Du! Sig Du!

Leonora

Ja, jeg skal prøve.
Engsteligt Du — Du —

Leander

Kun ikke tøve!

Leonora modigere

Du — Du —

Leander

O, søde Blu!

Pernille holder Henrik fra Livet

Du river mig min Kaabe rent itu.

Leander med Armen om Leonora

Og nu!

Leonora jublende

Du!

Leander

Nu slog det sammen!
Nu tændte Flammen!
I dette Du
Er du mig givet,
I dette Nu
Er hele Livet.

Leander og Leonora

I dette Du
Er { du mig / jeg dig } givet;
I dette Nu
Er hele Livet.

Leander

Du skælver ikke?

Leonora i hans Arme

Nej, lad mig ligge
Her og indbrikke
Den Glans, der straaler
Af dine Blikke.

Leander

Og lad mig drikke
Af Løbens Skaaler
Det Du, der ſtraaler
Som Dug og maaler
Min Lykkes Nu.

Leonora

Ja, tag det, Du!

Leander kyſſer

Du!

Leonora kyſſer

Du!

Leander kyſſer

Du!

Leonora kyſſer

Du!

Pernille til venſtre

Min Gud! Han kyſſer hende rent itu!

Leander og Leonora

I dette Du
Er { du mig / jeg dig } givet.
I dette Nu
Er hele Livet. Han kyſſer hende

Henrik fra højre Side, hurtig

Hej! Herre, her er ingen Tid at duſes.
Der er nogen, der pusler i Jeronimuſes
Port!

Leander

Saa bort!

Alle undtagen Arv

Fort! Fort! Ind i Komødiehuſet

Niende Scene

Arv. Jeronimus

Jeronimus indenfor

Luk op! Luk op!

Arv

Nej stop!
Her kommer ingen ud!

Jeronimus

Det er mig, din Stud!

Arv

Hvad for en Mig?

Jeronimus

Jeronimus.
Maa jeg ikke slippe ud af mit eget Hus?

Arv aabner

Jeronimus

Buret er tomt og Fuglen fløjen.

Arv

Poppegøjen?

Jeronimus

O tvi dig an, saa dum du est,
Bakkelsebest!
Hvor er Henrik og Leander?

Arv forskrækket

I Røjen!
De er saa mare ikke kommet den Vej ud.

Jeronimus

Kvæg! Stud!

Arv

Maaſke de er krøbet ud af Vinduet i Fløjen.

Jeronimus

Løgn!
Kom med!

Arv

Husbond vil da vel ikke ind det Sted?
Det er bar Fortræd.

Jeronimus

Kom med! Kom med!
Jeg ſkal krabaſke dem. Vil ind i Komødiehuſet

Tiende Scene

De forrige. En Vagtmeſter. Siden en Mand med Maſker

Vagtmeſteren i Døren til Komødiehuſet

Min Herre! De maa maſke Dem.

Jeronimus

Mosſiø! Jeg er for gammel til det Skaberi.

Vagtmeſteren

Her kommer ingen ind foruden.
Peger paa Maſkeboden Koſtymer faas ved Ruden.

Jeronimus

Godt, godt! med Aber maa man drive Aberi.
Jeronimus har gamle Ben i Næſen
Og narres ikke af Jert Narrevæſen.
Vil I nappes med mig, Børn, ſaa taber I.
Kom med!

Arv

Det blir Fortræd.

Manden med Maſker uden for Boden

Her er Maſker til Forkering,
Lyſtig Traveſtering,
Hanswurſt og Pikkelhering,
Columbiner og Harlekiner,
Puſſineller og Bajaſſer
I ſtore Maſſer,
Saavel inden- ſom udenlandſke,
Franſke, ſpanſke, romanſke,
Højſt pittoreſke,
Latterlig groteſke —

Jeronimus

Han ſnakker for ſin Æſke.

Manden

Alt er desværre udſolgt foruden et Par à la græſke:
Æneas og Dido,
Bacchus og Cupido
Samt en ſaa godt ſom ny Pastor fido.

Jeronimus

Maj mig kun ud ſom Varulv og Vampyre,
Naar blot jeg kan faa Ram paa diſſe Fyre!

Arv

Vil Husbond virkelig gaa paa Eventyre?
Det er Skarn og Fortræd.

Jeronimus

Hold Mund! Følg med! Ind i Maſkeboden

Ellevte Scene

Magdelone. Kort efter Leonard

Magdelone med Maske og Raabe

Porten er aaben,
Borte er Hoben,
Som med sin Raaben
Fyldte Pladsen nys.
Tys! Tys!
Sagte lister jeg af mit Rabys,
Ej min Mand maa faa det mindste Nys.
Se, hvor artigt Roben
Under Aftenkaaben
Lyser med sit Flor og Plys!
Hys!

Leonard fra Baggrunden, maskeret

Pys! Pys! Pys!
Lille Fæstemø, skal Hun til Bys?
Tripper saa alene
I den kolde, sene
Maanskinsaftens Lys?
Føler Hun ej Gys?
Skal vi os forene? Byder hende Armen
Hvilken artig Scene!
Hør den faste, rene
Lyd af vore Bene
Imod Gadens Stene!
Sys! Sys! Sys!
Sysse, lille, pene
Pige! saa alene
Kan man ikke gaa til Bys.

Leonard og Magdelone

Tys! Tys! Lytter

Hys! Smutter ind

Tolvte Scene

Jeronimus som Bacchus, skallet med lang Næse, Krans om Hovedet. Arv som Cupido

Jeronimus

Se saa! Se saa! Nu er jeg ret bered.

Arv

Pas paa! Pas paa! Det bliver til Fortræd.

Jeronimus

Med dens egne Vaaben
Skal jeg tugte Hoben,
Som med Skrig og Raaben
Bryder Byens Fred.
Se engang til Taaben,
Som med Munden aaben
Glor paa mig med Maaben!
Slaa de dumme Øjne ned!
Gør mig ikke vred!
Nu er jeg bered!

Arv

Det blir til Fortræd.

Jeronimus

De skal mærke, at det gamle
Danmark endnu ejer Helte.
Som en Samson skal jeg samle
Kraften i mit Styrkebælte,

Jeg ſkal gaa til deres Telte,
Deres Støtter ſkal jeg vælte,
Deres Tag ſkal ſammen ramle,
Om i Mørket ſkal de famle,
Deres Knokkelrad ſkal ſkramle,
Deres Rygmarv ſkal jeg ſmelte,
Deres Hjerne ſkal jeg ælte.
Er der nogen, der kan hamle
Op med Danmarks gamle Helte?

Arv afſides

Saadan brølede den gamle
Ko, da ſidſte Gang den kælte!

Jeronimus

Jeg ſkal bimle, jeg ſkal bamle,
De ſkal rumle, de ſkal ramle,
Jeg ſkal maſe dem i Elte,
Som da ſidſte Gang det gældte,
Skal de mærke, at det gamle
Danmark endnu ejer Hæ-æ-l-te!

Arv afſides

Saadan var det, at den vræ-æ-l-te!

Jeronimus

Nu! Af Sted! Af Sted! Af Sted! Ind

Arv

Husbond! Husbond! Tag mig med! Efter ham

Trettende Scene

Manden med Maſker. Vægteren

Manden med Maſker i en ſøvnig Tone

— „Høiſt pittoreſke,
O-ver-or-den-lig groteſke!
Der er endnu et Par græſke!" —
Den Langhalm gider jeg ſgu'tte mere tæ'ſke!
Nu klær jeg mig ſom Dido
Og gaar paa Maſkaraden,
Saa kan Æneas og hans Paſtor fido
Paſſe Laden! Lukker Boden. Klokken ſlaar ni

Vægteren

Hov, Vægter, Klokken er ſlagen ni.
ſynger
Derſom I vil Tiden vide,
Husbond, Madmor, Piger, Drenge!
Da er det nu paa de Tide,
At I føjer Jer til Senge.
Nu befal Jer Herren fri,
Vær nu klog og ſnild,
Vogt Jer Lys og Ild!
Nu er Klokken ſlagen ni.
Tæpper

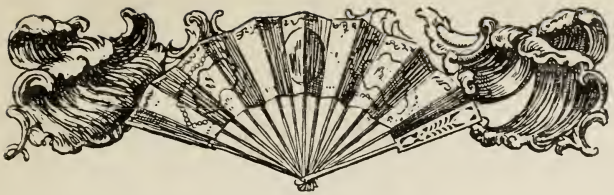

Tredje Akt*

Den store Sal i Komødiehuset i Grønnegade, med omløbende Galleri, hvorfra Trapper fører ned i Baggrunden. I Forgrunden under Galleriet paa begge Sider Borde og Stole. Maskerede Personer, hvis Antal hurtigt tiltager

Kor

Gaa af Vejen! Gaa af Vejen! Vi er allesammen med.
Hvem der kommer os paa Sned,
Slaar vi uden Skaansel ned.
Her er Liv og Lystighed,
Vi er allesammen med.
Der skal rejses under Sky
Førend næste Morgengry
Et forfærdeligt Gny,
Som alle de smaa Huse i denne gamle By
Vel kan ramle sammen ved.
Vi er allesammen med,
Hvem der kommer os paa Sned,
Slaar vi ned.
Vil du ogsaa være med?
Saa faa Lemmerne paa Gled,

* Ved Komposítionen er denne Akt noget forkortet.

Fald ej ud af dit Geled,
For saa træder vi dig ned!

Arv

Hvilken farlig Hurlumhej!

Jeronimus

Hvad vil jeg paa den Galej?

Jeronimus og Arv. Leonard og Magdelone
midt paa Scenen, uden at kende hverandre

Her gaar alting i en Rej,
Hvad der dig er eller mig,
Ved man ej.

Koret hvoriblandt flere forklædte som Haner

Gaa af Vejen! Gaa af Vejen! Kan I flytte Jer af Sted!
Vi er allesammen med.
Lad os gale kækt og kry,
Som Trompeter sang i Sky,
Saa at ingen kan faa Ly,
Hvor han ogsaa hen vil ty,
For det klingre Kykeliky!
Kykeliky-y!
Lad os brøle, som paa ny
Svenskedjævlen laa for By,
Da Kartoven spytted Bly,
Saa Karl Gustav maatte fly,
Mens han nøs og sagde Fy
Til den Spy.
Det skal høres over By,
Som et Stormklokke-Gny,
Saa de Stjerner smaa i Sky
Falder alle sammen ned,

Til at kalde ſammen ved,
Hvem der vil til Gammen med.
Traller alle ſammen med!
Vi er alle ſammen med!
Vi er med!

Leonard til venſtre

Det var lyſtigt, jeg kom med.
Nu af Sted med liſtigt Fjed!
Naar først Spillet er paa Gled,
Skal jeg ogſaa ſe mit Sned.

Arv til højre

Godt jeg ſlap af den Fortræd,
Det var farligt, ſaa de ſled.
Der var en af dem, der vred
Mig det ene Ben af Led.

Medens Sværmen trænges midt paa Scenen, har nogle Studenter i Selſkab med en Magiſter ſlaaet ſig ned til venſtre

Studenterne ſynger

I

O, hvor trygt at ſidde her,
Uden Tant og Maſke,
Se den vilde Verdens Færd
Spejles i vor Flaſke.
Daare! kan dit Narreſværd
Døden overraſke?
Sønner af den ſorte Hær,
Fugter Eders Aſke!

Nogle unge Piger kommer til Syne paa Galleriet

Første Pige

Studenter!

Anden Pige

Studenter!

Alle

Studenter!

Første Pige

Vi venter.

Anden Pige

Vi venter.

Alle

Vi venter.

Studenterne uden at agte dem

2

O, en højst lykſalig Nat!
Ingen Pligt os henter,
Mens vi af vor Ungdoms Skat
Hæver gyldne Renter.
Ingen Due faar os fat,
Enſomme ſom Glenter.
Venner! løfter Eders Hat
For de fri Studenter!

En Student til Forſangeren

Bravo, Ambroſius!

En anden

Poeta magelosius.

Alle ſom Kanon

Sanctus Ambrosius! ora pro nobibus!

Pigerne er under Sangen kommet ned paa Gulvet

Første Pige

Nu, Piger, er det Tid, at vi dem fanger.

Anden Pige

Hvor var han nysselig, den lille Sanger.

En Officer

God Aften, smukke!
Min lille Dukke!
Min Hjertens-Fryd, Trompet og Harpukke!

Anden Pige

Ak, kæreste Hr. Krigsmand! lad mig fare.

Officeren

Det skal mig Gott bevare!

Pigerne

Fare, fare Krigsmand!
Døden skal du lide!
Gak lidt til Side! De skyder ham til Side

Første Pige

Studenter!

Anden Pige

Studenter!

Alle

Studenter!

Første Pige

Vi venter.

Anden Pige

Vi venter.

Alle

Vi venter.

Tredje Student

Se, hvor de vinker!

Fjerde Student meget ung

Ak, hvilke artige Kiselinker!

Pigerne

Op, Studenter! Fjenden truer,
Skønt med ubedækket Bryst,
Vore Blikke skyder Luer,
Sejren jubler i vor Røst.
Vi er Frøkner ej og Fruer,
Ingen Brudgom har os kyst.
Vær kun Glenter, vi er Duer!
Fanges er vor bedste Lyst.

Fjerde Student

Se, hvor Foden flyver! se, den hvide Arm!

Tredje Student

Se, hvor Floret flagrer om den friske Barm!

Magisteren tyk og lidt til Aars

Lad dem flyve og flagre,
De er alt for magre.

Anden Student

Se, nu ager Venus frem i Svanekarm!
Amor som Gendarm
Slaar Allarm.

Studenterne med Undtagelse af Magisteren griber hver sin Pige

Maskerademesteren

Giv Lyd, Godtfolk, at vi kan høre Tonen.
Cotillonen!

Almindelig Dans. Naar Dansen er forbi blander Parrene sig mellem hinanden

To unge Piger i ſpanſk Dragt i Forgrunden til højre

Første Pige

Kom, Engelke, og giv mig Armen
Og lad os løsne Sløret lidt fra Barmen
For Varmen.

To Kavallerer, en Tyrk og en Morian, nærmer ſig bagfra, Pigerne hviner

Første Kavaller

Staa ej ſaa ene, naar I ej kan vare Jer!
Kom, følg med os, vi ſkal forſvare Jer.

Anden Pige

Af nej, Hr. Tyrk! vi tør ej for vor Moſter.

Første Pige

Vi ſkal i Kloſter.

Første Kavaller

I Kloſter! Slige friſke Terner!
Nej, vil I fly fra Stimlen,
Saa følg os op ad Trappen der, ſom fjerner
Jer i to Skridt fra Fararne i Vrimlen
Og nærmer Jer til Himlen,
Der hænger fuld i Nat af blanke Stjerner.

To Borgere mødes

Første Borger

Nu har jeg aldrig ſet ſaa galt! Frans Hanſen!
Men, Nabo! hvad vil I paa Mummedanſen?

Anden Borger

Tys, Svoger! Lad os trine lidt à parte.
Hvad gør man ikke for ſin lille Marthe?

En Dreng falbyder ſine Varer

Pomeranſer! Pomeranſer!
Kræmmerhuſe! Poſer!
Lugtedoſer!
Violer og Roſer!
Pomeranſer! Pomeranſer!
Tænk paa mig, naar I danſer.
Kom at købe, naar I ſtandſer.

Henrik trækkes frem af to Piger, ſom holder ham under hver ſin Arm

Lad vær' at knibe mig! jeg ſkriger.
Hvem er I?

Pigerne

Se, om vi det ſiger.

Henrik letter paa deres Maſker

Lisbet Pomeranskones Piger!
Godaften, Mine!
Godaften, Line!
Men hvor er Sine?

Pigerne

Hun har Tandpine. Kniber ham
Prober, om du kan hvine!

En tredje Pige

Troløſe Henrik! hvorfor blev du borte?

Henrik

For ej at blive „væk", trofaſte Dorthe.

Tredje Pige

O, af de dyre Eder, ſom du ſvor,
Ej mer jeg tror
Et Ord.

Alle tre Piger

Nej, af de dyre Eder, som du svor,
Ej mer vi tror
Et eneste Ord.

Henrik

Himmel og Jord!
Har man hørt Mage til et Ekko-Kor!
Ja, ganske rigtigt, det var lutter Løgne,
Men dine Yndigheder er for — nøgne
Og mine Tanker for forfløjne.
For Resten, hvordan jeg mig snor
Og vender:
Før Dansen ender, det bestandig hænder,
At hvert et Spor
Af den Cupido, som mig brænder.
Gaar bort som Sne, der faldt i Fjor,
Ved Sved af alle Ender.
Saa gider jeg ej set den Tøs for mine Øjne.
Adjø, mit Barn! og hils din Mor! Løber sin Vej

Alle tre Piger

Ja rejs, din Skælm! derhen, hvor Pebret gror!
Men hør, I Søstre smaa! et Visdomsord
Af de bedragne Pigers Kor!
Mærk vor Morale:
Som vi har udsat i en

Madrigale

At slig er Ungersvend i sin Tale,
Alt som man holder en Aal ved Hale,
Og slig er Skælmen, hvor skønt han roser,
Som Lygtemænd, hopper over Moser,

Og slig er Skalken, hvor fint han skoser,
Som naar en rygendes Tande oser;
Thi Manden — siger de gamle Gloser —
Er en bedragelig Ting, som bærer Hoser.

Kor af Piger

Ja, Manden, siger de gamle Gloser,
Er en bedragelig Ting i Hoser.

Drengen

Roser! Roser!

Leander som hyrde

De allerrødeste til den allersødeste.

Nærmer sig Leonora, klædt som Blomstergudinden

Canzone

1

Ulignelige Pige,
Mens disse Blomster drysse
Og om dit lyse Legeme henrykt glide,
Lad dem med deres Rysse,
Hvad jeg ej vover, sige:
O, maa jeg elske dig, du blide
Rose ved Vintertide?
Derude under Himlen
Min Elskovs-Stjerne brænder,
Der ængstes jeg og kender
End ej det Navn, der skiller dig fra Vrimlen.
Hvad hedder Du, o Flora?

Leonora

Min Herre! Jeg er døbt Eleonora.

2

I Fald jeg turde svare,
Hvad Blusel mig forbyder,

Jeg kysſed ſønder disſe søde Blade,
Som nu i tugtig Skare
Min Kniplingsbræmme pryder.
Men Hjertet kender ingen Maſkarade;
Du vil mig ej forlade,
Min Fred du ej vil myrde,
Thi Dyden er ſom hjemme
I Lyden af din Stemme.
Sig mig dit Navn, o du min Uſkylds Hyrde,
Mit Hjertes Muſikanter!

Leander

Leander hedder jeg.

Leonora

O, min Leander!

3

Leander

O, ſkønne Leonora!

Leonora

O, dydige Leander!

Leander

Du søde, lad os bytte disſe Navne.

Leonora

Leander!

Leander

Leonora!

Leonora!

Leonora

Leander!

Hør, vore Navne ſig i Toner favne!

Leander

Leonora ſkal ej favne —

Leonora
Sin Samklang, ſin Leander.
Leander
Som Sommerfugle glade —
Leonora
Som bløde Blomſterblade —
Leander
I Tonernes Gevandter —
Leonora
Skal vore Navne ſtige —
Leander
Forenede til Elſkovs Himmerige.
Begge
Saa vil vi aldrig fra hinanden vige,
Men ſom i dette Møde
I tonerige Samlyd altid gløde.

Henrik der imidlertid har nærmet ſig Pernille

Canzone parodica

I

Min ſøde Balſombøsſe!
Lad mig din lille Roſen-Snude kysſe.

Pernille
Ja nok, men du maa ile,
For jeg er ikke for den lange Hvile.
For Folk af vore Klasſer
En gravitetiſk, ſpanſk Amour ej pasſer.

Henrik
Vort Elſkovseventyr
Har kun to Tempo: Slaget an! Gibt Fyr!

2

Hvad hedder du, min Lille?

Pernille

Med Tugt at melde, hedder jeg Pernille.
Du hedder Henrik?

Henrik

Stille!
Hvor disse Navne sødt i Øret trille.

Pernille

O Henrik!

Henrik

Pernille!

Pernille

Mit Hjertes Fænrik!

Henrik

Min Sjæls Persille!
O Pedernille!

Pernille

Henrik!

Henrik

Min Sjæls Persille!

Pernille

Mit Hjertes Fænrik!

Begge

Saa muntert disse Rim i Øret krille!
Vi lover, at vi ville
Den glade Samlyd aldrig mere skille,
Men nu og altid tro hinanden — drille.

En Officer snapper en Pige fra Fjerde Student
Aa, med Forlov, De!

Studenten
Hov, De!
Se Dem lidt for! Hvem spiller De paa Næsen?

Officeren
Forivre dig kun ej, du lille Væsen!
Den Pige der er kræsen,
Og jeg er hendes Kavaler til Polonaisen.

Studenten
De skal betale mig det Pigerov, De!

Officeren
Hu ha! han raser af den megen Læsen!

Flere Studenter
Puds! Puds Støvletten!

Flere Officerer
Træk ud, Per Caudi!

Tredje Student til Magisteren, der stadig sidder ved Bordet
Kom, let dig, Gamle! du maa skille Trætten.

Studenterne
Vi viger ej af Pletten.

Magisteren
Respekt for Retten!

Maskerademesteren
Stille! Balletten!
Hanedansen

Leonard med Magdelone
Ydmygste Tjenere, Madame! og Tak for Dansen!
En slig Comportement, med Taljen og med Svansen,

Jeg aldrig ſaa tilforn.

Magdelone

Très humble Servitør!
Jeg har dog aldrig danſet Maſkedanſe før.
Jeg lever i mit Hjem ſom i en Nonneſtue.

Leonard

Med Permiſſion, Madam! er Hun endnu Jomfrue?

Magdelone

Ja viſt. Jeg har en Mand — en Fader vil jeg ſige,
Der ter ſig ſom Tyran imod mig ſtakkels Pige
Og ſvarer paa hver Bøn: Ja, naar du bliver større!
Som om man ej var ſtor, fordi man ej er fyrre.

Leonard

Men maatte jeg, Madam! ej nyde den bonheur,
At Hun til Side drog ſin Maſke og ſit Slør.

Magdelone

Forlad mig, Kavaler! jeg kan ej ved min Ære,
For nævnte Aarſags Skyld jeg her maa ukendt være.

Leonard

Tillader Hun da ej, min engelſøde Due!
Jeg Hendes Hænders Alebaſterhed maa ſkue.

Magdelone

Jeg beder Ham, Monſieur: nyd, hvad Han har for Øje,
Og hvad ſom ſkjulet er, udforſke ej ſaa nøje!

Leonard

Maa jeg da Hendes Barms Citron berøre — ak!
Med Fingerenden kun?

Magdelone

Jeg ſiger tuſind Tak!

Jeronimus der har nærmet ſig bagfra
Ho, ho!

Magdelone
Ak Gud, min Mand!

Leonard
Jeronimus! Jeg dør!

Jeronimus kender dem ikke
Hvad nu! Jeg tog nok fejl! Jeg ſøger en —
Monſieur! —
Nok ſagt — af Ane Hattemagers Bataillon
Med ſamt en ung og meget liderlig Perſon,
Og da jeg maa gaa frem og gribe efter Slumpen
Og ſaa Mamſellen der at vrikke ſaa med Rumpen,
Saa tog jeg fejl! — Monſieur! Madam! bort

Magdelone
Ak, hvilken Skam!

Leonard
Vil Hun ej ſidde ned? Her er min Arm, Madam.
De ſætter ſig ved et Bord til højre

Unge Piger omringer Jean de France
Hans Franſen! Hans Franſen!
Saa ung og allerede gaaet bag af Danſen!

Jean de France
Naar man ſom jeg har den bonheure haft,
At ſe Sylfiden i en Smule Taft
Hensvæve over Gulvet i Paris,
Man ynkes ved den danſke Næſevis
Med hendes Anſigt à la Vimmelſkaft.
Dieu donne, que je fusse dans Paris igen!

Leonora ved Leanders Arm

O kom, min Ven!
I disse Sølers Skygge vil jeg hvile,
Hvor Enlighed og Hygge til mig smile.
Følg mig derhen!

Leander

Hvor dine Øjne trygge til mig smile,
Hvor dine Arme bygge til mig Hvile,
Til dine Læbers Lykke vil jeg ile.
Jeg følger dig og gaar ej bort igen.

Henrik hæsblæsende

Herre! Herre!

Leander

Hvad godt?

Henrik

Nej, ondt, desværre.
Ved I — ha, ha! ha, ha! ha, ha!

Leander

Saa tal!

Henrik

Ved I — ha, ha! ha, ha!

Leander

Er Drengen gal?

Henrik

Ser I, ved Døren til den lille Sal,
Et langt Gespenst med et naragtigt Væsen
Og et gevaldigt Futteral
Paa Næsen!
Hør, hvor de raaber Rus!

Studenterne omkring Jeronimus

Rus! Rus!

Henrik

Det er Jeronimus.

Leander

Du er gal.

Henrik

Jeronimus.

Leander

Er Du fatal?

Henrik

Je=ro=ni=mus!

Leander

Skaf ham af Vejen! Paa en Studs!
Spil ham et Puds.
Thi jeg maa ile;
Hvor disse Læber smile, vil jeg hvile.

Leander og Leonora sætter sig til højre

Henrik vrængende

Et Puds! Paa en Studs!!
Ak, Herre Jemini! Se Hr. Jeronimus!!

Studenterne

Rus! Rus! Rus!

Jeronimus

Lad Vandet drive af Jer, I Papister.

Første Student

Hu, han er bister.

Anden Student

Han spruder Gnister.

Tredje Student

Quid Saul inter Philister?

Henrik nærmer sig til Magisteren

Ak, Hr. Magister!

Forſtaar jeg rigtig Jer Figur,
Har I en jovialſk Natur;
Hvis ej Jer Mine lyver ſlemt,
Er I en Ven af ærbar Skæmt;
Og er Jert Blik Jert Hjertes Tolk,
I hjælper gerne unge Folk.
Min Herre har ſaa frit et Mod,
Saa friſk et Sind, ſaa varmt et Blod,
Er ſaa galant og elegant,
Som man kan være uden Tant,
Men (ſom man ſiger paa Franſøſk)
En Smule alt for amorøsk.
I Gaar paa dette Sted han fandt
En Mø, og kom, og ſaa, og vandt.
Og hvad i Gaar han vandt og ſaa,
I Dag han tænker ſtadig paa.
Men Faderen, ſom er en Stud,
Har tiltænkt ham en anden Brud
Og rentud nægtet ham at lade
Sig mere ſe paa Maſkarade.
Og da det dog er lykkets os
At ſlippe ud, hans Bud til Trods,
Gaar han, ſom er (imellem os)
En Flodheſt og Rhinoceros,
I egen latterlig Figur
Paa Maſkaraden her paa Lur.
I Fald nu, Hr. Magiſter, I
I denne Nød vil ſtaa os bi
Og med en Smule Gækkeri
Os for den gamle Nar befri,

Saa at de unge Folk tilſammen
Kan prolongere deres Gammen
Og puſte op i Elſkovsflammen —
Skal Herren lønne Eder. Amen!

Magiſteren

Det Snakketøj gaar ej i Staa.
Undſkyld, jeg ſtod med Hatten paa.
Letter paa Hatten
Hvis Herren blot er halvt ſaa vakker,
Som Du, hans Tjener, vakkert ſnakker,
Kan jeg umuligt mig undſlaa
Og melder mig ſom Eders Makker. —
Hvad Middel finder vi i Haſt
Til at faa ſat den gamle faſt?

Henrik

Jeg ſer, I Glas og Flaſker har;
Byd ham en Vinſtu-Paſſiar,
Tag Verdens Daarſkab dygtig af,
Og ſkænk imens i Glasſet brav.
Naar I begynder med Moralen,
Saa ender han i Perialen.
Saaledes faar I Hul paa Karlen.

Magiſteren

Nu, jeg ſkal gøre, hvad jeg kan.
Til Studenterne, der ſtadig er efter Jeronimus
Hvad, driller I en gammel Mand?
Fy, ſkam Jer dog, I løſe Fugle!
Reſpekt for en bedaget Ugle! —
Men I, Monſieur, ſom ſpiller Bacchus,
Ser ſaa alvorlig ud ſom Gracchus!
Nej, ved Anakreon og Flaccus,

Hvis glade Livsfiloſofi
Jeg er Privat-Præceptor i
Ved Københavns Akademi,
Nej, ned med Pietiſteri!
I bærer Bacchi Liberi,
Og her er Bacchi Kompagni,
Der flyder med Chrambambuli,
Det ſkal I indrulleres i.
Kom hid til os, og I er anſat!

Jeronimus

Ja Tak, Monſieur, jeg tørſter bandſat.

Studenterne afſkærer Arv, der hele Tiden i ſtor Angſt og Forbavſelſe har fulgt med Jeronimus og holdt ham i Kappen

Første Student

Her er en Amor af den rette Slags,
Trind ſom en Pølſe og friſk ſom en Laks.

Flere

Ha, ha! Han er baſtant.

Anden Student

Han har Lægge ſom en Elefant!

Tredje Student

Du Guders Kælebægge!
Lad mig føle dine Lægge. Latter

Første Student

Kil ham under Hagen.

Tredje Student

Klap ham paa Bagen.

Alle

Har man ſet Magen?

Arv tumler imellem dem

Av, av! Maa jeg være her?
I Læggene de kniver mig,
I Haarene de river mig,
I Buxerne de hiver mig.
Se, I kan nære Jer,
Eller jeg skal lære Jer!
Pak Jer, I Tyvetøj!
Var dig, du Spyttegøg.

Faar fat paa Henrik

Henrik! Halløj! Halløj!
Saa skal du da ske Skam!
Husbond! Her har jeg ham!

Henrik

Tosse! Ja, skrig kun du!
En Otting Mel,
En Stang Kanel,
En Vin-Kandel,
Kom det i Hu!
En Kande gammel Mjød,
Tre Stykker røget Kød,
To do. Sukkerbrød.
Tænk dig lidt om!
En Flaske gammel Rom.
Kokkepigens — — —
Hvem er jeg nu?

Arv

Ak, Hr. von Ebeltoft!
Jeg har forset mig groft.
Monsør Jeronimus!
Denne Gripominus

Er, Drolen splide mig!
Ingen Lakaj,
Henrik er det da ej.
Nej, nej, nej! Nej, nej, nej!

Jeronimus

Han er et Kvæg!

Arv

Nej, nej, nej! Nej!

Alle

Han er et Kvæg.

Maskerademesteren

Giv Rum! Giv Rum!
Højstærede Publikum!
Danseмesteren og hans Kæreste
Vil gøre sig Flid
Med et ganske nyt Divertisement,
Som er kendt af de færreste
Og spilles i Aften for første Gang:
Mars og Venus eller Vulcani Nid.
Kom hid! Kom hid!

Man flokkes om Danserne

Leander med Leonora, til højre

Lad Mars og Venus om hinanden larme,
Naar Fyllis hviler sødt i Dafnis' Arme!

Første Student med Jeronimus og Studenterne, til venstre

Lad Venus hænge sig i Marses Tarme!
Hvor Bacchi Ranker gror, er Lys og Varme.

Under Dansen skænkes der flittigt i for Jeronimus, der efterhaanden bliver lystig

Ballet

foreſtillende Mars' og Venus' Kærlighed og Vulkans Liſt. Venus træder op, alene, ventende ſin Elſker Mars. I Stedet kommer hendes Mand Vulkanus hinkende. Han meddeler hende, at han ſtaar i Begreb med at foretage en Reiſe for at tilſe nogle Vulkaner, der er kommet til Skade, og paalægger hende ved ſin Bortgang at paſſe vel paa Huſet. Derefter indfinder Mars ſig. Opmuntrede ved Mandens Fraværelſe giver de elſkende deres Følelſer Luft. Da Ømheden er paa det høieſte, ſynker der ned fra Loftet et uhyre Net, hvori de indvikles til Trods for deres Modſtand. Derpaa kommer Vulkan tilbage og fører dem bort. — Almindelig Jubel

Magiſteren til Danſemeſteren og hans Kæreſte

Monſieur! Madame! I gør os dog den Ære.

Tredje Student

Hvor Bacchus er, maa Mars og Venus være!

Første Student

Olympen bænket paa Studentens Puder!

Magiſteren

Plads for en Sang om de latinſke Guder!

Viſe

I

Naar Mars og Venus har endt deres Spil,
— Petehej! Petehej! Peteheja! —
Da træder den tredje Guddom til.
Polemej! Polemej! Polemeja!
Eja ſe, hvor de tre i et Bundt ſnurrer rundt. —
Rundadinellula!

2

Den ene er skøn som et Stjerneskud,
— Kor: Petehej osv. —
Den anden er grum som en brølendes Stud.
Kor: Polemej! osv. — Kundadinellula.

3

Den tredje er som et Eventyr,
— Kor: Petehej! osv. —
Han er mild som en Mø og vild som et Dyr.
Kor: Polemej! osv.

4

Med en Vinstok i Haand og en Krans om sit Haar,
— Kor: Petehej! osv. —
Han høster der, hvor de andre saar.
Kor: Polemej! osv.

5

Den Sjæl, som Venus til Døde har kryst,
— Kor: Petehej! osv. —
Den modnes bare til Bacchi Lyst.
Kor: Polemej! osv.

6

Den Jord, som Krigen har blodig kyst,
— Kor: Petehej! osv. —
Den lover Ranken en dobbelt Høst.
Kor: Polemej! osv.

7

Hvor Svensken peb og Dansken sang,
— Kor: Petehej! osv. —
Hvor Tordenskjold over Havet klang —
Kor: Polemej! osv.

8

Hvor Hjertet bløder for ſidſte Gang,
— Kor: Petehej! oſv. —
Og Angeſt klemmer Barmen trang —
Kor: Polemej! oſv.

9

Der vokſer Sæden paa Bacchi Vang,
— Kor: Petehej! oſv. —
Der rejſer Guden ſin Sejrs-Stang.
Kor: Polemej! oſv.

10

Omkring den hvirvler i Stjerneſkær
— Kor: Petehej! Petehej! Peteheja! —
Den hele brogede Narrefærd.
Kor: Polemej! Polemej! Polemeja!
Æja ſe, hvor de tre i et Bundt ſnurrer rundt!
Rundadinellula!

Jeronimus halv beſkænket

Du er min Ven! Kom, lad os drikke Dus!

Magiſteren

Jeg takker ſkyldigſt, Hr. Jeronimus!
Op Kammerater! til Honnør for Flaget.
Se Fader Bacchus! han vil hædre Laget.
Saa lad os hilſe ham ſom Mænd af Faget
Og hylde ham paa Danſk, ved Bacchi Blus,
Som Broder Rus!

Studenterne

Og dette ſkal være
Vor Broder til Ære,

Vi ſjunge med Glaſſet i Haand.
En Broder-Rus ſkal vi have,
Saa Broder Rus kan rave!
Hurra! Hurra!
En Rus ſkal han ha!
Hurra!

Magiſteren

Saa ſkal det være.
Og nu, Madame, tør vi begære,
I tager denne Rus i grundig Lære?

Under det følgende gør Damen Øjne til Jeronimus

Henrik til Leander, til højre

Løbet er frit. Hr. Jeronimus gik for Anker,
Og Bacchus hviler trygt bag ſine Ranker.

Leander

Saa kom og ſlut dig til vort Kompagni.

Henrik

Ak, hvilket himmel-lyſtigt Maſkepi!
Jeg ſiger Tak. Hvor ſaadant Selſkab vanker,
Vi ſtiller gerne vores Puſſelanker.
Hvad, lille Fæſtemø?

Pernille

Jeg er af ſamme Tanker.

Leonora peger paa Leonard og Magdelone

Hvem er det Par derhenne?
Kavalleren, ſynes mig, jeg ſkulde kende.

Leander

Ved ikke. Skønt — jeg næſten ſværge tør,
At jeg har ſet den Dame før.

Til Leonard Monſieur! En lille Cirkel vi formere
Tør af Hans Kompagni vi profitere?

Maſkerademeſteren raaber
Solodans med entrechats!

Danſemeſterens Kæreſte figurerer

Jeronimus gør Tilnærmelſer
Hun er køn, den lille Rat.
Lille Skat! — Pys, pys!
Tror Hun, at —

Studenterne
Hys, hys!

Jeronimus mærker intet
Hun i Nat —

Studenterne ſtærkt
Tys! tys!

Jeronimus
Hvad er fat?

Studenterne peger paa Danſemeſteren, der ſtiller ſig ſkinſyg an
Se, ſe!

Jeronimus forſtaar
Goliat! — O ve!
Til Magiſteren Kammerat! — He, he!
Mens med ham I Druen tømmer,
Jeg med hende Stuen rømmer. —
Det er et dejligt Fruentømmer!

Leander efter at der er dannet Kres om Bordet til højre og en Tjener har bragt Vin og Glas
Skænk i! Skænk i!
Leve det glade Kompagni!

Ravallererne drikker med en Bøjning for Damerne, der nejer

Nu, ædle Maſker, har vi drukket til hverandre
Paa Franſk.
Nu vil ogſaa lade „Skaalen vandre"
Paa Danſk.
Gæver Pokalen Saa gladelig —
De øvrige ſtemmer i
Saa gladelig den Skaal gaar rundt.

Leander

Men for at den kan vandre uden Tynge,
Skal ſig et Blomſterord om Skaalen ſlynge,
Som lette Ranker paa en Vinſtok gynge.
Nævn det, Veninde! hvorom ſkal vi ſynge?

Leonora

Om Glæden, Ven! — og Sorgen.
Syng om i Aften og i Morgen.

Leander med Pokalen

I Aften er jeg Greve,
Og Dronning er min Mø.
I Morgen er at dø,
I Aften er at leve. Rækker den til

Leonora

„I Aften" er mit Hjertes
Udſprungne Blomſterflor,
Det er min Glædes Ord.
„I Morgen" er min Smertes. Rækker Pokalen til

Leonard

I Aften er en Tone,
I Aften er et Digt,
I Morgen faar jeg Gigt —
Afſides I Morgen kommer min Kone. Rækker Pokalen til

Magdelone
I Aften er et Minde,
Min Ungdoms Jomfrukrans,
I Aften er en Dans —
I Morgen kan jeg spinde. Rækker Pokalen til

Henrik
I Aften er jeg Herre,
I Morgen atter Træl,
I Aften er alt vel,
I Morgen er det værre. Rækker Pokalen til

Pernille
I Aften er jeg Pige,
Trods hver, der siger Nej.
I Morgen ved jeg ej
Saa vist, hvad jeg skal sige.

Leander, Leonard og Henrik
I Aften er jeg Greve,
I Aften er at leve,
I Aften er et Digt,
I Morgen er min Pligt,
I Aften er jeg Herre,
I Morgen atter Træl,
I Aften er alt vel,
I Morgen alt des værre.

Leonora, Magdelone og Pernille
„I Aften" skal ej svinde,
„I Morgen" er dens Minde.
„I Aften" er et Flor,
Hvis Blomst i Morgen gror.

I Aften er jeg Pige
Med Blomſter paa min Vej.
I Morgen ved jeg ej,
Hvad vel min Far vil ſige.
Hvad vel min Mand vil ſige.
Saa viſt, hvad jeg ſkal ſige.

Leander, Leonard, Henrik. Leonora, Magdelone, Pernille

Som Glæden omkring Sorgen
Sin Blomſterkæde ſnor,
Saa ſlaar ſit Roſenflor
„I Aften" om „I Morgen".

Jeronimus i Forgrunden med Danſemeſterens Kæreſte. Han gør Haneben

Lille Strik,
Se, jeg fik
Dig til ſidſt i Beſtik!
(Hik, hik!)
Thi dit Nik
Paa en Prik
Har mig viſt, hvor du gik.
(Hik, hik!).
Min Taktik
Slog ej Klik,
Du er mat ſom en Brik.

Lægger Armen om hendes Liv

For mit (hik!) —
For mit (hik!) —
For mit hig-ende Blik
Sikke — ſik —

Sikke Kik!
Dikke Dik! Dikke Dik!
Dik! Opdager Danſemeſteren og forſtummer
(Hik!!)

Magiſteren

Kom og drik!
Lad os ſe, hvor de tre i et Bundt ſnurrer rundt.

Under det følgende ſer man Danſemeſteren og hans Kæreſte ſnurre rundt med Jeronimus, i beſtandig ſtærkere Fart

Kor af Studenterne, hvortil efterhaanden flere og flere ſlutter ſig

O, du gode, gamle Gubbe! hvorfor gik du paa den ſlemme Maſkerade?
Sad du ikke meget bedre hjemme i din egen Gade?

O, du gode, gamle Gubbe! hvorfor har du valgt at ſpille Bacchi Rolle?
Han er mild imod de milde, vild og gruſom mod de kolde.

O, du gode, gamle Gubbe! hvad vil du begære Næſtens Kone?
Naar du ſidde kan med Ære hjemme hos din egen Magdelone?

O, du gode, gamle Gubbe! ſer du nu, at paa hvert lyſtigt Peteheja
Følger efter alle Kunſtens Regler et gevaldigt Polemeja.

O, du gode, gamle Gubbe! det er ſundt, men det
gør nederdrægtig ondt,
For en gammel Mand at ſvinge ſine Høns tolv,
tretten Gange rundt.

Jeronimus forpuſtet
O ve! O ve!

Koret
Eja ſe!
Eja ſe, hvor de tre i et Bundt ſnurrer rundt!
Rundadinellula!

Maſkerademeſteren kommer fra Baggrunden ſom
Corporal Mors med to „ſorte Huſarer", der paa en Bære-
ſtang bærer en uhyre Urne
Tram-tra-ra!
Tram-tra-ra!
Tram-tra-ra!
Trararullula!
Giv Agt paa mit Signal!
Jeg er Hververkorporal
Hos en gammel General.
Giv Agt paa mit Signal! Tromme
Hør min Trommeſtoks Koral — Tromme
Og min Tappenſtregs Moral!

Viſe
I
Naar Mars og Venus har endt deres Pral,
— Kor: Peteheja —
Og Bacchi Pokal ej ſtiller din Kval,
— Kor: Polemeja —

2

Da ſlaar paa den højeſte Herres Befal
— Peteheja —
En ſort Korporal et Retræteſignal.
— Polemeja —

3

Om du ſvulmer af Lykke, ſtønner af Kaars,
— Peteheja —
Er du ung og let eller træt og til Aars,
— Polemeja —

4

Er du friſk ſom en Fiſk eller brudt ſom et Hors,
— Peteheja —
I kender alle Corporal Mors.
— Polemeja —

5

Med Knokkelfingre han ſlaar Chamade,
— Peteheja —
Hans Trommeſtikker er Skovl og Spade.
— Polemeja —

6

Saa ender den ſtore Maſkarade,
Eja!
Saa falder de Maſker, ſom visne Blade —
Kor: Eja!
Eja ſe, hvilken Ve! — i et Bundt flagrer rundt.

Mors

Har I fattet min Moral,
Giv ſaa Agt paa mit Signal!
Og vær tavſe. Tromme

Kom, hver ſmuk og munter Maſke,
Kom og kaſt Jer Traveſtering
I min ſorte Grydes Taſke
Og bliv atter Støv og Aſke.
Raaber Demaſkering!
Fem Minutters Pavſe!
Han giver Huſarerne et Vink, de ſtiller Urnen midt paa Gulvet

Kor

Ej Graad ſkal flyde,
Men uden Suk og uden Klagelyde
Vi vandrer tavſe til den ſorte Gryde.

Unge Piger ſlokkes om Urnen og nedlægger deres Maſker

I ſorte Larver!
Far hen ſom Nattens Mulm for Dagens Farver!
Hvad Drømmen har forjættet, Livet arver.

Kavallerer ligeledes

Med aaben Pande
Drager vi hjem fra Eventyrets Lande,
Hvad Natten loved os, ſkal Dagen ſande.

Leonard og Magdelone ved Urnen

I Sorgens Tone
Jeg ſiger dig Farvel min Ungdoms Krone.

De tager Maſkerne af

Magdelone forbavſet

Min Gud! Hr. Leonard!

Leonard ligeledes

Fru Magdelone!

Leander og Leonora ved Urnen

Lad Drømmens Flora
Kun ſvinde ſom en Skygge for Aurora!

De tager Maſkerne af

Leonora

Jeg har Leander!

Leander

O min Leonora!

Leonard og Magdelone nærmer sig efter at have opdaget dem

Leonora

Gud! der er Fatter!

Leonard omfavner Leander

Min hjerte Svigerſøn!

Magdelone omfavner Leonora

Min Svigerdatter!

Leander og Leonora

Hvilken Opdagelſe!

Alle

En høiſtforønſket, curieus Tildragelſe!

Hun / I / Du / Jeg } er Hr. Leonards Datter fra Slagelſe.

Henrik og Pernille

Nu blir der Gilde,
Det var jo netop ſaadan, ſom vi vilde.

Pernille

O, du min Henrik!

Henrik

O, min Petronille!

Jeronimus river Kranſen af Hovedet

Lad Kranſen blæſe
Og vejre bort hvert Spor af min Fadæſe!

Arv

Men Husbond glemmer nok den lange Næse

Kor

Lad Vinden blæse
Og vejre bort hvert Spor af vor Fadæse,
Saa længe vi dens Symbolum kan læse
Paa Hr. Jeronimuses lange Næse.

Jeronimus

Ja raab, I Hunde! til I bliver hæse.

Han tager Næsen af og kaster den iblandt dem. Vender sig og opdager Henrik

Ha, ha! Der er min Knægt!
Det er for frækt!
Nu skal vi tales ved, et Ord — af Vægt?

Henrik

Vil Herren ikke hilse paa sin Slægt?

Skyder Leander frem

Leander

Min hjerte Fader!

Jeronimus rasende

Slyngel!
I Satans Maskarader!
I Helveds Engel!
Jeg skal — Opdager Magdelone Hvad nu!! Min Ro —
Jeg dør.

Henrik afsides

Jeg dør af Latter.

Jeronimus opdager Leonard, i en ynkelig og opgiven Tone

Mon=seig=neur Le=o=nard!!

Leonard smilende, med Leander og Leonora ved Haanden

Med Svigersøn og Datter.

Jeronimus maalløs

Arv afsides

Han gaar fra Snovsen!

Jeronimus fatter sig

Bi lidt! — den Frøjken der — lad se — jeg aander atter —
Er altsaa den, du traf i Gaar, paa Maskaraden?

Leander nikker

Jeronimus

Og den, du — altsaa — traf i Gaar paa Maskaraden,
Var — altsaa — ingen anden end Hr. Leonards Datter?

Leander nikker

Arv afsides

Det batter!

Jeronimus til Studenterne

Saa kan I gerne spare Jeres Latter.

Studenterne

Evviva Bacchus!

Jeronimus

Nej, ned med Bacchus! Jeg fik nok af Smovsen.

Studenterne

Vivat Jeronimus!

Henrik

Længe leve Fatter!

Maskerademesteren raaber
Rehrausen!
Kor af dansende
Rehraus! Rehraus!
Dans ud! Dans ud! Dans ud!
Her danser du, her danser jeg, her danser en og alle.
Her danser Svenden med sin Brud
Og Narren i sin sorte Hud
Og Munken i sit Messeskrud
Og Oldingen, der gaar for Lud,
Og Barnet med sin Skralle —
Vi danser, danser alle!
Dans ud! Dans ud!
Thi Livet er et Stjerneskud.
Naar Døden raaber sit Kørud
I Livets Basseralle,
Saa Jord og Himmel gjalde,
Maa alle Stjerner falde.
Rehraus! Rehraus! ad libitum

Henrik til Spectatores
Applaus! Applaus!
Klap ud! Klap ud! Klap ud!
Ja klap os ud og pib os ud, alt som det nu kan falde.
Ifald vort Spil i Frost og Flud —
I Kyndelmisses Nævetud
Og Regnegades Taageslud —
Har bragt din Sjæl et Sommerbud,
Dit Bifald vi paakalde.
Men — hvem befaller alle?
Saa tud! Saa tud!

Hvis ej vort Spil har slettet ud
En Rynke paa din Pandehud —
Vi danse dog og tralle,
Saa Tag og Vægge gjalde,
Vort Falleralleralle!
Rehraus! Rehraus! osv.

Finis

Gyldendalske Boghandel · Nordisk Forlag

Vilhelm Andersen

Guldhornene

3 Kr. 75 Øre

Adam Oehlenschläger

I. Ungdom

5 Kr.

II. Manddom og Alderdom

7 Kr. 50 Øre

III. Eftermæle

5 Kr. 50 Øre

Litteraturbilleder

4 Kr.

Knud Sjællandsfar

Betragtninger over Aaret og Dagen

Ved

Vilh. Andersen

4 Kr.

H. H. Thieles Bogtrykkeri